

ۋلتار ئىتھماعىنىڭ تاغانى بولپ قالاندى

_____”ەكى جول“ رۇحى جونىندەگى شولۇ

شەرۋ تارتىپ، ەندى ُبىر جاعىنان، جول جاساۋعا” ۇندەدى.

تاۋ جولىقسا جول اشىپ، سۋ كەز- دەسسە كوپىر سالدى. 100 نەشە مىڭ ادامدىق جول جاساۋشى قالىڭ قوسىن ۇستىرتتە وتتەگى تاپشى بولۇ، تابىعي قاتەر- دىڭ كەدەرگىسى، زاتتىق ماتەريالدار تاپ- شىلىعى سىياقتى ُتېمىسىز شارت - جاعدايدى جەڭىپ، قاراپايىم قۇرالدارعا سۇيەنىپ، ”اسقار تاۋدى باعىندىرىپ، اساۋ وزەندى بويىسۇندىرۇ“ سىندى قاھارماندىق جە- گەرمەن جورىقتى باستادى.

كولەنەڭ جاققان تاۋلاردان اسىپ ُوتتى، عالامات دۇلەي تولقىنداردان ەندەي ُوتتى، سازدى، توڭ توپىراقتى جەرلەردى باسىپ ُوتتى، بايرىعى ورماد- دى كەسىپ ُوتتى. ۇزاققا سوزىلعان 4 جىلدا جول جاساۋشى قالڭ قوسىن 30 مىلليون تەكشەمتردەن استام تاس - تو- پىراقتى قازىپ، 400دەن استام كوپىر سالدى، وسىناۋ تابىعاپتەين السقان، جان قىيا ايقاسقان جول جاساۋ جورىعى ەڭ سوغىندا جەڭىسپەن اياقتالدى.

1954 - جىلى 12 - ايدىڭ 25 - كۇنى شىزاڭ خالىقنىڭ اسا قۋانىشتى كۇنى. وسى كۇنى ەكى تاس جول سالاۋ جانە كۇتۇ بارىسىندا، بىرىنىشەن، جاپا شەڭگۇدەن قورقپايىتىن، ەكىنىشەن، ولمىنەن قورق- پايىتىن، قايسارلىلقپەن ايانباي الساتىن، تاغان بولپ قالاننن، ارىميا مەن خالىق ُبىر ۇبلى جانداي ەتەنە، ۇلتار ئىتھماق- تى بولعان ”ەكى جول“ رۇحىن قالىپتاس- تىردى جانە ساۋلەلەندىردى.

جاڭا جاعايدا ُبىز ”ەكى جول“ رۇحىن ۇزدىكىسىز اسقاقتاتىپ، ەكىى جولدى جاقسى كۇتىپ، تىركىلسىسىزد- گىن قامتاماسىزداندىرىپ، سىچۋان - شىزاڭ، چىڭخاي - شىزاڭ تاس جولن باستان - اياق ۇلتار ئىتھماعىنىڭ جولى، شىزاڭنىڭ وركەنبەتتى العا باسۇ جولى، شىزاڭىداعى ُار ۇلت باۋىرلاستىاردىڭ بىرگە بايۇ جولى ەتۇمىز كەرەك.

مۇشكىل جاعايدا جول جاساۋدىڭ

ۇلى جورىعى

لھاسا باتىس قالا ماڭىنداعى وزەن

جاعالاۋىندا سىچۋان - شىزاڭ، چىڭخاي - شىزاڭ تاس جولى ەسكەرتكىشى اسقاق بوي سوزىپ تۇر. قۇلىپتاسنىڭ سىرتقى بەتىنە مىنسادا جازۋلار ويىلعان: ”رەسپۇبلىكا قۇرىلعان العاشقى كەزدە وتان- نىڭ بىرلىگى ۇلى ُسىن جۇزەگە اسىرۇ، ۇلتار ئىتھماعىن كۇشەيتۇ، باتىس وڭتۇس- تىك شەكارانى گۇلدەندىرۇ ُۇشىن، ورتا- لسق شىزاڭدى ازات ەتۇگە بۇيرىق بەرىپ، سىچۋان - شىزاڭ، چىڭخاي - شىزاڭ تاس جولن سالىدىردى“.

جاڭا جۇڭگو قۇرىلعاننان كەيىن، امەرىكا، ُندىستان شىزاڭغا سۇعىن قاداپ، شىزاڭنىڭ جوعارى جىگىندەگى بولشەكىئۇشى كۇشتەر يىمەيرىالىستەردىڭ قولداۋىندا ەسىرىپ، باتىس وڭتۇستىك- تىڭ جاعادباي ُبىر مەزەت قم - قۇنت، كۇردەلى بولپ كەتتى.

شىزاڭدى ازات ەتۇ كوز الداعىى شۇعىل مىندەت ەدى. الايدا سول كەزدە- گى شىزاڭ قاتىناسنىڭ ”كەدر - بۇدىرى كوپ، كەدەرگىسى مول، حاۋىپ - قاتەرى كوپ، قىيندىعى ايتىپ تاۋىسقىسىز“ ەدى. 1950 - جىلى 1 - ايدا ماۋ زىدۇڭ جولدىس سول جىلى 5 - ايدىڭ ورتا شە- ننىەن باستاپ امال بار شىزاڭغا شەرۋ تارتۇ كەرەكتىگىن العا قويدى. 3 ايدان كەيىن چىڭدۇ - لھاسا تاس جولى (1955 - جىلى سىچۋان - شىزاڭ تاس جولى دەپ وزگەرتىلدى) پىنجەنەرياسى قۇرىلىس باستادى. وسىدان كەيىن ماۋ زىدۇڭ جولدىس شىزاڭغا شەرۋ تارتۇ جونىندە نۇسقاۋ بەردى ُارى شىزاڭغا شەرۋ تارتا- تىن اسكەرىي ُبولمەدى” ُبىر جاعىنان،

ھارمان قۇربانداردىڭ قاسىرەتتى جەڭىس جىرىن قالدردى:

چۇە - درشان قۇرىلىس ورنىندا نە- بارى 25 جاستاعى جاڭ فۇلىن قوپارۇ با- رىسىندا باقتىقا قارسى تاسى ُتىىپ قۇربان بولدى. قۇربان بولاردىڭ الدىن- دا ەمدەۋ - كۇتىمدەۋ قىزمەتكەرلەرنىڭ ۇكول قويپ، شۇعىل قۇتقارۇىنا مۇلدە قوسىلماعان ول: ُباربىر ولەمىن، وتان ُۇشىن ازدا بولسا ُدارى - دارمەك ۇنەم- دەلسىن، - دەدى.

كوكشىلىدىڭ تەڭىز دەڭگەبىنەن بېىكتىگى جوعارى، اۋا قىسىمى تومەن، اۋاسى تەمىرسق كەلەدى، قۇرىلىشى اس- كەرلەر 2 - تۇانىنىڭ جاۋىنگەرى چىاۋ جىن - ۇ شىرت ۇقىدا جاتقاندا شۇعىل ناۋاقاستا- نىپ، جەدەل قۇتقارۇدىڭ ُونىمى بولماي قۇربان بولپ، ماڭگى چىڭخاي - شىزاڭ تاس جولن كۇزەتپ قالادى.

3000 بوزداق ەرلىكپەن جان قىىپ، ُبىر ەداۋىردىڭ ناتىجەلەرىن ماڭگى تارىختا قالدردى. ”ەكى جول“ رۇحى داۋىرمەن توعىسىپ، ۇاقىتپەن بىرگە جا- سادى.

1967 - جىلى 8 - ايدا بەلگىلى اۋتو- موبىل تۇانىنىڭ ورنىباسار جەتەكشىسى لى شياۋنۇن قانزىلى 10 كوماندىر - جا- ۇنىگەر مىندەت اتقارپ جۇرگەندە ەرەكشە ۇلكەن تاۋ كوشكىنىە ۇشىراپ، ەرلىكپەن قۇربان بولدى.

2003 - جىلى 8 - ايدا چىڭخاي - شىزاڭ ُۇستىرتىنىڭ كوپ جىلدىق توڭ توپىراقتى وڭىرىندە تاس جول جاساۋدا- عى قىين مامەلىنى شەشۇ ُۇشىن، چاڭ - ان داشۇەسى تاس جول شۇەيۋانىنىڭ دوكتو- رانت جەتەكشىسى خۇ چاڭشۇن 11 - رەت شىزاڭغا بارپ تەكسەرۇ - زەرتتەۋ جۇر- گىزگەندە كولىك اپاتىسنا ۇشىراپ، چىڭخاي - شىزاڭ تاس جولنىدا ماڭگ- لىك ۇيقىعا كەتتى.

... ..

قۇربان بەرۇ بولعانى ُۇشىن ەرلىك - جىگەر تاسقىنداپ، جارلىق شاشتىق اي مەن كۇنگە جاڭا الەم اش دەپ ناق. سانسىز قاھارمان جان - تانىمەن قارىلى ُۇستىرتنىڭ قاتىناس جەلىسىن تۇتاستىردى. كەىزندەگى توماعا - تۇبىق ُۇستىرتتى قۇبا ُتۇز سودان باستاپ مۇلدە باسقاشا بەينىگە ەندى.

ئىتھماقتاسا ەكىپىندەي ىلگەرلىلەۋىدىڭ داۋىرلىك ماداق جىرى

”بىزگە كىم جول جاساپ بەردى؟ اسقاق سەرتتەرىن ەستەن شىعارماي، قول- دارىنا كۇرەك، بۇرى، قايلا الپ، الپ تاستاردى جارپىپ جول اشپ، وزەندەگى مۇزداردى قوپارپ كوپىر سالپ، 14 بىىك تاۋدى تەسىپ، 8 ۇلكەن وپىرمالى بەلدەۋەن ُوتىپ، قالڭ قاتەرىلى جەر، اساۋ اعىستار مەن سانسىز سازدى جەر، مۇزدى القاپتاردان ەندەي ُوتىسىپ، 4 جىلدان كەيىن سىچۋان - شىزاڭ تاس جولى سالىنىپ بولدى.

1954 - جىلى 5 - ايدا سول كەزدە- گى شىزاڭ تاسسىمال ياس اترەتىنىڭ جىڭۇيى مۇ شىڭجۇڭ 1200دەن استام ادامدى باستاپ، شۇەشۇيىنىڭ ايجىلى ساينان باستاپ، 30 كۇندە 30 كىلومەتىر كەلەتىن تاڭگۇلا تاۋ ساعاسى جول بول- گىن جاساپ بولدى، 200 كىلومەتىرلىك شىزاڭنىڭ سولتۇستىگى جول بولگىن 10 كۇندە ىلگەرلىتتى، سول جىلى 12 - ايدىڭ 22 - كۇنى چىڭخاي - شىزاڭ تاس جولى لھاساعا دەيىن جاسالىپ بولدى.

جاپا - ماشاقات ۇلى ُمىستى تۇلعا- لايدى، قۇرباندىق شۇعالىلى كۇندەرگە جەتكىزەدى. 4360 كىلومەتىرلىك قاتىناس جەلىسىندە دامۇدىڭ گۇلدەندىرۇ ماداق جىرىن شارقتاتتى، سونمەن بىرگە قا-

شىنايى نقىلاس ارقىلى شىنايى نقى- لاسقا يە بولدى. جول جاساۋ بارىسىندا سىچۋان، چىڭخاي، شىزاڭ ولكە - رايون- دارىنداىى بۇقارا بەلسەنە ات سالستى. سىچۋاننىڭ كانزى وبلىسىنان كەلگەن 6000 قوداس العاشقى ئوپتىاعى كومەك بەرۇ زاتتىق ماتەريالدارى بولدى، 17 مىڭ زاڭزۇ باۋىرلاس سىچۋان - شىزاڭ تاس جولى قۇرىلىسنا جاستىق كوكىتمەي مەن سىتتىق قاندارىن ارنادى.

”جول قاي جەرگە دەيىن جاسالسا، كومەگىمىز سول جەرگە دەيىن جەتكىزد- لەدى!“، زاڭزۇ - حانزۇ ُبىر ُۇبلىى جانداي تەىىز ئىتھماقتاسقان چىكايالار باستان - اياق شىرقالىپ كەلەدى.

چۇە - درشاندا 23 جىل مىزەمياي تۇرعان جول باپتاۋشى جۇمىسىشلار - ەرلى - زايىپتى مو شاڭۇي مەن لى شىڭيۇي زاڭزۇ پوجتايلىون چىمىدىجىدىڭ تاس- مالداپ قامداۋىىنا سۇيەندى، جاپان تۇز- دەگى ”تىرشلىك شەكتەلگەن ُوڭىر“ ولاردىڭ تەرەڭ دوستىق سۇبىسپەنىشل- گىنە كۇا بولدى.

”جالپاق جاھانداى ُبىرىنىشى جول باپتاۋشالاردىڭ“ ُبىر مۇشەسى رەتىندە، زاڭشىسىرىن دەرلىك ُار كۇنى تەڭىز دەڭ- گەيىنەن 5000 مەتردەن استام بىيك تاس جولدىڭ مۇزىن تازالايدى. سۇعىى سۇ- يەكنى قارىتىن ايازدا جولاي وتكەن شو- فەرلار بۇل ارانىى ”جالپاق جاھانداى ُبىرىنىشى جىلى جەر“ دەيدى.

... ..

جالپاللىقپەن ەڭجەكتەنسە، قاراپايىم ادام دا ۇلى ُسى تىنىدىرادى؛ ۇزدىكىسىز كۇرەس جاساسا، جاڭا باستامادا دا شۇە- لالى ناتىجەلەر جاراتۇعا بولادى.

60 نەشە جىلدان بەرى زاڭزۇ - حانزۇ خالىق ”ەكى جول“ رۇحىن ساۋلە- لەندىرىپ، شىزاڭغا كىرىپ - شىمعاتىن جولدى اشۇ ُۇشىن قاجىمياي - تالھاي كۇرەس جاسادى؛ شىنجىاڭ - شىزاڭ، يۇننان - شىزاڭ تاس جولى قاتىناس باي- لانىسىن ونان ارى كۇشەيتىپ، چىڭخاي - شىزاڭ تەمىر جولى شىزاڭغا تەمىر جول تۇتاسياۋ تارىخىن اياقتاتتى، لھاسا كۇڭگا خالىقارالىق ۇجەجايى شىزاڭغا كىرەتىن اۋە تاسىمالنىڭ قورعاۋشىسى بولدى ...

شىزاڭ تاس جولىنىڭ كولىك قاتىنا- عان ارالىعى 2000 جىلدىڭ سوغىنداعى 22 مىڭ 500 كىلومەتردەن 2020 -

جىلدىڭ سوغىنداعى 118 مىڭ 800 كىلو- مەتىرگە ۇزارىپ، بۇكىل رايونداىى بارلىق اۋدانعا (رايون) جانە 476 اۋىل - قىلاشققا، 2050 قۇرىلمىدىق قىستاققا جولاۋشلار اۋتوبۇزى قاتىنادى؛ لھاسا باتىس ۇوكزىنىلىك تەمىر جول زات تاس- مال مولشەرى 2006 - جىلغى 20 مىڭ توننا جونەلتىپ، 290 مىڭ توننا قابىلداۋ- دان ارتىپ 2020 - جىلى 490 مىڭ توننا جونەلتىپ، 6 مىللىيون 140 مىڭ توننا قا- بىلداۋعا جەتتى؛ خالىقتىق اۋياتسىيانىڭ جوللاۋشى قابىلداۋ - جونەلتۇ شاماسى 2000 - جىلغى 530 مىڭ ادام - رەتتەن ارتىپ 2020 - جىلى 5 مىللىيون 150 مىڭ ادام - رەتتەن استى.

كەىزندەگى سىچۋان - شىزاڭ، چىڭخاي - شىزاڭ تاس جولن زاڭزۇ خالىق ”باقت كوپىرى“، ”قۇت كەمپىر- قوساعى“ دەپ اتاعان ەدى، ال بۇگىنگى كوپتەگەن ”التىن كوپىر“، ”كەمپىر قوساق“ گىساڭ گۇلىندەي تامىر تارتىپ، قۇلىپرا اشىلدى. جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىياسنىڭ باشلىغىىندا، ”ەكى جول“ رۇحىنىڭ جىگەرلەندىرۇنىدە شىزاڭ حال- قىنىڭ باقتتى تۇرمىسى نىڭ ساتىعا كوتە- رىلىپ، قارىلى ُۇستىرتنىڭ سوتسىيالىزم قۇرىلىسى تىڭ جورىققا قادام تاستايدى!

(شىنخۇا اگەنتىىگىنىڭ 11 - ايدىڭ 18 - كۇنى بەيجىڭنەن بەرگەن خابارى)

□ شىنخۇا اگەنتىىگىنىڭ ئىشلىەرى لىۋ شو، ۋاڭ چي، جاڭ جىيىڭىن، ۋاڭ زىخاۋ

لھاسا قۇرباندار قابىرىستاندىعى ەسكەرتكىشىنىڭ الدىندا ُار كۇنىى ەكىسكۇرسىيالاۋشلار كەلىپ ازا بىلدىرە- دى. وسى ارادا شىزاڭغا جورىق جاساۋ جانە شىزاڭدى گۇلدەندىرۇ جولنىدا ُومىرىن ارىناعان قاھارمان ۇل - قىزدار ۇزاق ۇقىدا جاتىر.

ۇاقىت اياسلىىز ُوتىپ جاتىر، وسى قاھارمان ۇل - قىزدار مەن ۇرپاقتان - ۇرپاققا جالعاىسقان كەيىنگىلەر ورتاق ۇبىستىرعان ”جاپا - ماشاقاتقا ەرەكشە شىدايتىن، كۇرەس جۇرگىزۇگە ەرەكشە شەبەر، ەرەكشە ُوتوزىمدى، ئىتھماق- تاسۇعا ەرەكشە شەبەر، ُوزىن ەرەكشە ارىناي بىلەتىن“ ”ىلگەرگى شىزاڭ رۇحى“ ُار ۇلت كادىرلارى مەن بۇقاراسىن ”قىسقا عانا نەشە ون جىلدا، مىڭ جىل- دىقتاردى باسىپ وزۇ“ سىندى ُومىر كەرەمەتتەرىن جارائۇعا ئىنتالاندىرىپ، جاڭا داۋىردەگى قارىلى ُۇستىرتنىڭ شىت جاڭا تاراۋىن جازدى.

رۇح ۇستىرتتە شىڭدالدى

لھاسا پويەز ۇوكزالىسنا كىرىپ - شىمىىپ جاتقان جوللاۋشلار پويەىزدارى قايناشلىسىپ، كەلىپ - كەتىپ جاتقان جوللاۋشلار اعىنى تولاستامادى؛ لھاسا گۇڭگا اۋەجايىنىدا وزىق جابدىقتارمەن جابدىقتالغان جاڭا اۋەجاي تەرىمىنالى تو- ڭىرەكتىڭ ُتورت بۇرىشىنان كەلگەن جوللاۋشلاردى قارسى اۋلدا.

بەيىت ازات بولۇدان بۇرىن، سون- شاما بايتاق شىزاڭا بىردە - ُبىر تاس جول جوق ەدى، چىڭخايدىڭ شىنجىڭنەن نەمەسە سىچۋاننىڭ يا - انىنان لھاساعا ُبىر رەت بارىپ - كەلۇگە جارتى جىلدان ُبىر جىلعا دەيىن ۇاقىت كەتەتىن.

شىزاڭغا كىرەتىن جول اسا كۇدىر بولاتىن. سول جىلدارى شىزاڭغا كىرگەن اىپەل اسكەر لى جۇنچىن: ”ُاربىر ادامنىڭ كوتەر- گەن جۇگىنىڭ سالھاعى 50 جىڭنان تۇسپەيدى. قارىلى تاۋدان اسقاندا جۇرتنىڭ ُبارىنىڭ ەرىندەرى كو- گىرىپ، وڭىدەرى قۇارىپ كەتتى، مىڭ ُبىر جاپا - ماشاقاتتا اۋىزدارد- ەن تىنىستىنادى، ُبىرتالايى ادام قان ارالاس تۇكىرىك تۇكىردى“، - دەپ ەسكە الدى...

سۇركەيىلى ۇلىى تابىيعاتپەن كۇرەس جاساۋ، بەلدەسۇ بارىسىندا رۇح شىڭدالدى.

شا بىيىكتىگى 4000 مەتردەن اسادى، اۋا- داعى وتتەگى مولشەرى جىازىق وڭىرلەردىڭ %60ىندەي عانا. كۇشىى ُۇستىرت اسەرىنەن جاۋىنگەرلەردەن ۇنەمى جاعى ُمىسىپ كەتۇ، مۇرىنان قان اعۇ، باسى اينالۇ سىياقتى اۋرۇ بەلگىلەرى بايقالاتىن، كوپتەگەن جاۋىنگەر شىزاڭغا كىرۇ جولىندا قۇربان بولدى.

ۇستىرتتە قىزمەت سىتەگەندە، ەڭ تاپشى نارسە وتتەگى، ەڭ قىمبات- تى نارسە رۇح. ۇزاق ۇاقىتتان بەرى توپ - توپ كوممۇنىستەر ُبىرىنىڭ ارتىنان ُبىرى ۇمتىلىپ، ”ىلگەرگى شىزاڭ رۇحىن“ ساۋلەلەندىرىپ، قا- جىرلىلقپەن كۇرەس جۇرگىزۇگە بەل بايلاپ كەلەدى.

2021 - جىلى 6 - ايدىڭ 25 - كۇنى لھاسا - لىنجى تەمىر جولى اشىلىپ، نىسكە قوسىلدى. 6 جىلدان استام ۇاقىت قۇرىلىس

قارلى ۇستىرتتەگى ماداق جىرى

_____”ىلگەرگى شىزاڭ رۇحى“ جونىندەگى شولۇ

جۇرگىزۇ ارقىلى توغىرەكتىڭ ُتورت بۇرد- شىنان كەلگەن قۇرىلىسشلار قىىنىشلىقتان قورقپاي، قاجىرلىلقپەن كۇرەس جۇرگە- زىپ، ُۇستىرت تەمىر جولنىڭ كوپتەگەن قىىنىدىقتارىن جەڭىپ، اقىرى شىزاڭنىڭ تۇڭغىش ەلەكترلەنگەن تەمىر جولىن سالدى، وسىلايشا ”دۇنيەنىڭ جوتاسى“ ”گۇلدەنۇ اتتى“ داۋىرگە قادام تاستادى.

تەلەۋىزوردان شىزاڭىداعى وراسان زور وزگەرىستەردى كورىپ، سول كەز- دەگى شىزاڭدى ازات ەتۇ بارىسىن ەسكە العان سىچۋاننىڭ چىڭدۇنىدا تۇراتىن 88 جاستاعى 18 - جۇنىڭ ساقا جاۋىنگەرى شۇە جىڭخىە قاباعات اسەرلەندى.

سول جىلدارى شۇە جىڭخىە قاراپا- بىىم جاۋىنگەر قاتارىندا شىزاڭدى بەيىت ازات ەتۇدىڭ جاپالى ساپارىنا اتتانادى. ”ناچۇبىدەن وتكەنىمىزدە، تەڭىز دەڭگەبىنەن بىيىكتىگى 4550 مەتر ەكەن، سىرتنىڭ اۋا تەمپەراتۇرا- سى نىلودەن تومىەن 30 — 40 سەلتىسى گرادۇس، سۇ بەتىنە بۇكىل دەيى مۇز قاتقان. كىيىرى جاۋىنگەرلەر لھاساعا بارغاننان كەيىن مۇلدەم جۇرە الھاي قالعاندىقتان، وپەراتىسبا جاستاپ اياعىن كەستىرىپ تاستادى“.

”ول كەزدە جول جوق، وتتەگى كەمشىل ەدى، نىشەر اس، كىيەر كىمىگە كەپىلىدىك ەتۇدىڭ ُوزى دە قىىن بولاتىن، ُبىراق جاۋىنگەرلەر قىىنىشلىقتى جەڭىپ، لھاساعا جورىق جاساپ، شىزاڭدى ازات ەتتى.“ىلگەرگى شىزاڭ رۇحى” 70 نەشە جىلدىڭ الدىندا شىزاڭدى بەيىت ازات ەتكەن ايسىندى تارىخىي داۋىردەن باستالغان بولاتىن“، - دەدى قارت.

سىچۋان شىفان داشۇەسىنىڭ پرو- فەسىسورى ۋاڭ چۇان مىنالاردى ُبىلىدىر- دى: ”ىلگەرگى شىزاڭ رۇحى“ نەشە ۇر- پاقتار بويىى شىزاڭدى گۇلدەندىرگەن كادىرلار مەن بۇقارانىڭ گەنىندە ماڭگى ورناعان، ول شىزاڭنىڭ بەيىت ازات بولغان 70 جىلدان بەرگى قۇلاشنى كەڭ جايغان تارىخىنىڭ جاندى ايعاعى.

رۇح ۇستىرتتە تامىر تارتتى

”شەتسىز - شەكسىز دالا مىنماۋ جاسىل جەلەك جامىلدى، كوپ كەشىرمە شىڭداپ جاتىر قايسىپاستايى جانىمىدى، جاپان تۇزگە تامىر تارتىپ تاعدىرىم بار ورىلگەن، جاسىل ارشا، كوك قاراعاي اسقاق تۇرىمىن بارىنەن“. قاپ - قالىڭ «كۇڭ فانىسىنىڭ كۇندەلىگىن» اسشاق، ونىڭ 1993 - جىلى 6 - ايدا جازعان وسى ولەڭى كوممۇنىستەردىڭ قانشاما سۇر- كەيىلى ورتادا بولسىن، جاپا - ماشاقاتتى ەلەك قۇرلى كورمەيتىن، باتىل ۇمىستىكر- لىك رۇحىن بەينەلەدى.

شىزاڭىداعى اليدىڭ تەڭىز دەڭگەيىد- ىنەن ورتاشا بىيىكتىگى 4500 مەتردەن اسا. دى، ول ”دۇنيەنىڭ جوتاسىنىڭ جوتاسى“ دەپ اتالغان. 20 نەشە جىلدىڭ الدىندا 50 جاستاعى كۇڭ فانىسىن قىزمەت ۇستىندە قازا بولدى. كوزى تىرىسىندە كۇڭ فانىسىن شىزاڭغا 2 رەت كوهەككە كەلگەن، كەيىن تاغى دا شىزاڭدا قالىپ قىزمەت سىتەگەن.

”بۇل اسا زور قىىنىشلىقتاردى جەڭۇدى قاچتە ەتۇشى ەدى، ول كەزدە شەشەسىنىڭ جاسى ەگەلەگەن، اىپەلىنىڭ دەنساۋلىعى جاقسى ەمەس ەدى، 3 بالاسى الى جاس بولاتىن“. كۇڭ فانىسىن جولدىاس- تىڭ ەسكەرتكىش ساراينىنىڭ باستىعى گاۋ شان: ”كۇڭ فانىسىن سىياقتى كادىرلار- دىڭ بويىنان ُدال جۇڭگو كوممۇنىستەرد- نىڭ قالىقتسىز ُوزىن ارىنايتىن رۇحىناي دەڭگەيى اىڭلەنگەن“، - دەدى. (جالعاسى 8 - بەتتە)